

Донбаська державна машинобудівна академія

Силабус навчальної дисципліни

«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

на 2024 / 2025 навчальний рік

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
ОПП	Фізична культура і спорт
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Форма навчання	денна
Семестр, в якому викладається дисципліна	На базі ПЗСО – 3,4а,4б; семестр/ на базі ОКР «Молодший бакалавр» за іншою спеціальністю – 3,4а,4б семестр
Статус дисципліни	обов'язкова
Обсяг дисципліни	180 годин (6 кредитів ЕКТС)
Мова викладання	українська
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Факультет	Інтегрованих технологій і обладнання
Кафедра	Фізичного виховання і спорту
Розробник	Черненко С. О.
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Черненко С. О.
Викладач, який забезпечує проведення практичних/ лабораторних занять	Черненко С. О.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор (або інше)
Лінк на дисципліну	http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=913

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Курсова робота	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
180	34	32	30	84	Іспит

Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом сучасної ТМФВ є: вивчення загальних закономірностей фізичного виховання; встановлення окремих закономірностей фізичного виховання; реалізація загальних закономірностей у педагогічному процесі, що має особливу спрямованість.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Мета дисципліни - вивчити загальні основи теорії і методики фізичного виховання, які розповсюджуються на широку галузь застосування (спорт, базова фізична культура, оздоровча фізична культура для осіб різних вікових груп).
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв’язання існуючих проблем; – показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення; – мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці; – здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами; – визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; – знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини; – застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<p><i>Загальні компетентності (ЗК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; – здатність працювати в команді; – здатність планувати та управляти часом; – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; – навички міжособистісної взаємодії; – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <p><i>Фахові компетентності спеціальності (ФКС):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; – здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення; – здатність зміцнювати здоров’я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя; – здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту; – здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини; – здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми; – здатність до безперервного професійного розвитку.
Навчальна логістика	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Змістовний модуль 1. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ. ЗАСОБИ І МЕТОДИ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ</p> <p>Тема 1. Вступ у теорію і методику фізичного виховання</p> <p>Тема 2. Фізичні вправи</p> <p>Тема 3. Методи фізичного виховання</p>

	<p>Змістовний модуль 2. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА РОЗВИТКУ РУХОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ</p> <p>Тема 4. Прудкість (швидкість)</p> <p>Тема 5. Спритність (координація рухів)</p> <p>Тема 6. Силові здібності</p> <p>Тема 7. Рухова витривалість</p> <p>Тема 8. Гнучкість</p> <p>Змістовний модуль 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ РУХОВИМ ДІЯМ</p> <p>Тема 9. Характеристика процесу навчання руховим діям</p> <p>Тема 10. Технології навчання руховим діям</p> <p>Змістовний модуль 4. ФОРМИ, ПЛАНУВАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗАНЯТТЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ</p> <p>Тема 11. Форми побудови заняття, планування і контроль у фізичному вихованні</p> <p>Тема 12. Особливості методики контролю за процесом фізичного виховання дітей шкільного віку.</p> <p>Змістовний модуль 5. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ</p> <p>Тема 13. Особливості проведення уроку фізичної культури у дітей шкільного віку. Методика проведення уроків фізичної культури у 1 – 4 класах.</p> <p>Тема 14. Особливості організації і методики проведення уроків фізичної культури з учнями середнього та старшого шкільного віку</p> <p>Тема 15. Особливості фізичного виховання дітей, які мають відхилення у стані здоров'я.</p> <p>Тема 16. Особливості фізичного виховання дітей, які мають відхилення у стані здоров'я.</p> <p>Тема 17. Основи теорії адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні.</p> <p>Види занять: Лекційні, семінарські</p> <p>Методи навчання: З словесних методів навчання в процесі викладення дисципліни використовуються: пояснення, розповідь, бесіда, аналіз, навчальна дискусія. Наочні методи: ілюстрування, спостереження, демонстрування (у тому числі відеозаписів з використанням мультимедійного обладнання). Практичні – письмові завдання, творчі завдання.</p>
Пререквізити	<p>Теорія і методика фізичного виховання вивчається одночасно з такими взаємопов'язаними між собою дисциплінами: Філософія, Спортивна педагогіка, Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол), Підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту та блоків вибіркового компонентів ОП: Практикум зі спортивної гімнастики, Практикум з баскетболу та важкої атлетики, а також Теорії і методики викладання лижних видів спорту та Теорії і методики викладання спортивних єдиноборств.</p>
Постреквізити	<p>Передбачає можливість використання отриманих знань у процесі вивчення навчальних дисциплін таких як: Теорія і методика викладання обраного виду спорту, Курсова робота, Загальна теорія підготовки спортсменів, Теорія і методика дитячо-юнацького спорту, вибіркового курсів: Рухливі ігри і забави, Практикум (спортивна акробатика, волейбол, футбол, лижних видів спорту, фітнесу, плавання, легка атлетика, пауерліфтинг, футзалу), Теорії і методики викладання (бадмінтону, пляжного волейболу, тенісу).</p>

Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.
Оцінювання досягнень	При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з практичних занять, які відбулися в період, а також результати захисту індивідуальних завдань та самостійної роботи. Іспит за системою ЕКТС отримують здобувачі, які виконали всі види робіт і набрали не менше 55 зі 100 балів за результатами навчання. 55-100 балів - виставляється, якщо здобувач виявив певні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, припустився незначних помилок у відповідях, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. 0-54 балів – «Не зараховано» - виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати типові задачі тощо.
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність включає в себе сукупність духовних цінностей, таких як чесність, справедливість, довіра, повага і відповідальність, яких повинні дотримуватися усі учасники освітнього процесу. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності учасниками науково-освітнього процесу вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.
Інформаційне забезпечення	<i>Основна література:</i> 1. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання. Харків: ОВС, 2007. – С. 92– 95. 2. Теорія та методика фізичного виховання. Загальні основи теорії та методики фізичного виховання: Підручник у 2-х томах / За редакцією Т.Ю. Круцевич. - Том 1. - К.: Олімпійська література, 2003. - 423 с. 3. Худолій О.М. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання: Навчальний посібник. – Харків: ОВС, 2007. – С. 73– 82. 4. Черненко, С. О. Теорія й методика фізичного виховання : навчальний посібник : у 2 частинах / Черненко С. О. – Краматорськ : ДДМА, 2021. Ч. 1 – 215 с.

	<p>5. Теорія і методика фізичного виховання : навчальний посібник : у 2 частинах / Черненко С. О. – Краматорськ : ДДМА, 2022. – Частина 2. – 228 с</p> <p>6. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга– Богдан, 2001. – С. 197–210.</p> <p><i>Додаткова література:</i></p> <p>1. Бондар І.Р. Теорія і методика фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи: Методичний посібник. – Львів, 2004. – 38 с.</p> <p>2. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. – К.: Олімпійська література, 2001. – С. 202 – 263.</p> <p>3. Теорія й методика фізичного виховання: методичні вказівки до виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань і курсових робіт для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / уклад.: С. О. Черненко, О. М. Олійник, Ю. О. Долинний. – Краматорськ : ДДМА, 2019. – 39.</p> <p>4. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Е.Н. Теорія фізичного виховання. — Львів: ЛОНМІО, 1996. – С. 94– 113.</p>
--	--

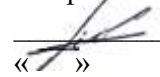
Розробник:

Доцент
кафедри ФВіС

 / С. О. Черненко/
«   » _____ 2024 р.

Гарант освітньої програми:

Доцент кафедри ФВіС,
к.н.ф.в.с.

 / С. О. Черненко/
«   » _____ 2024 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри ФВіС

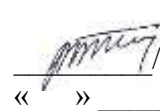
Протокол № 21 від 30.08.2024 р.

В. о. зав. кафедри ФВіС

 / С. О. Черненко/
«   » _____ 2024 р.

Затверджую:

Декан факультету інтегрованих
технологій і обладнання

 / О. Г. Гринь /
«   » _____ 2024 р.